

Statens Museum for Kunst
National Gallery of Denmark

Statens Museum for Kunst
Selvgade 48-50
DK-1307 København K

T +45 3374 8494
F +45 3374 8404
smk.dk

Svar på præhøring over nyt ophavsretsdirektiv fra EU-kommissionen

6. oktober 2016

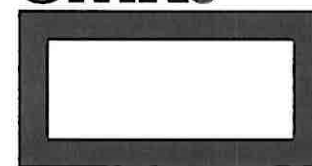
Som aktiv partner i Europeana-netværket tilslutter Statens Museum for Kunst sig helt overordnet den indstilling, Europeana har formuleret i forhold til det nye ophavsretsdirektiv.

Europeanas officielle indstilling fremgår af to indlæg, skrevet af Paul Keller, bestyrelsesmedlem i Europeana og ophavsretsekspert hos Kennisland, og publiceret på Europeana PRO hhv. 8. og 26. september 2016.

- 1) Copyright reform: a first look at the Commission's plans for cultural heritage institutions
<http://pro.europeana.eu/blogpost/copyright-reform-a-first-look-at-the-commission-s-plans-for-cultural-heritage-institutions>
- 2) A better solution to making out of commerce works available online
<http://pro.europeana.eu/blogpost/a-better-solution-to-making-out-of-commerce-works-available-online>

Vi hilser direktivet velkommen som et reelt udtryk for EU-kommissionens ambition om at etablere et digitalt fællesmarked, hvor den digitaliserede kulturarv opnår fri bevægelighed på tværs af landegrænser, og kulturarvssektoren får mulighed for at udnytte det fulde potentiale i at agere i en digital verden, hvor de righoldige ressourcer, vi har i vore samlinger, i højere grad kan udbredes og anvendes, til borgernes og samfundets gavn.

Ligesom Europeana opfatter vi det som et positivt tegn, at digitalisering og tilgængeliggørelse af out-of-commerce værker, som er sat på dagsordenen af kulturarvssektoren, er blevet hørt og inkluderet i direktivet. Men når vi ser på, hvordan direktivets intentioner om at styrke kulturarvssektoren i et digitalt fællesmarked udmøntes i konkrete løsningsforslag, ligner det små hop på stedet fremfor tiltag til reel forandring.

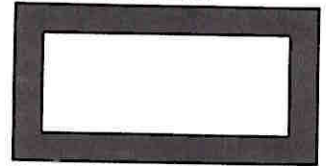
Det indtryk, vi lades tilbage med er, at direktivet siger mange gode og rigtige ord om, hvilket potentiale vi står overfor. Men det formår ikke at opstille de nødvendige rammer for, at vi som sektor kan føre det ud i livet. Potentialet i at agere i en digital verden overses – kulturarvssektorens rolle er ikke primært eller udelukkende at bevare kulturarven, men snarere at tilgængeliggøre, levendegøre, animere til og understøtte aktiv brug. Det er her læring og udvikling tager fart og gør en forskel i menneskers liv, og dermed i samfundet.

Helt konkret er vi bekymrede for, at den licenseringsmodel, der i direktivet foretrækkes som løsning i forhold til out-of-commerce værker, ikke er adækvat. Ifølge Europeana er der udpræget risiko for, at licenseringsmodellen ikke på nogen måde vil løse de udfordringer, kulturarvssektoren står overfor med samlinger af out-of-commerce værker. Dels vil modellen ikke dække alle typer værker, der er ude af handlen. Dels vil det tage meget lang tid, før modellen eventuelt kan implementeres, idet licensforhandlinger typisk er langvarige og vanskelige. Der er således ikke udsigt til, at de konkrete problemer, vi står med nu og her ude i kulturarvsinstitutionerne, vil blive løst indenfor overskuelig fremtid.

Tværtimod kan vi forvente, at direktivets forslag vil medføre en betydelig forhalning af processen. Derudover nærer vi en reel bekymring for, at direktivet om out-of-commerce værker ender som direktivet om forældreløse værker. Det oprindelige direktiv så lovende ud, men i løbet af de parlamentariske forhandlinger blev det udvandet betragteligt, hvilket resulterede i et direktiv, der ikke væsentligt forbedrer eller ændrer på kulturarvssektorens handlemuligheder.

Case: Out-of-commerce værker på SMK

Et konkret eksempel på out-of-commerce værker i SMK er tværfæstetiske kunstdidsskrifter fra 1960'erne og 1970'erne, som vi har en betydelig samling af. Disse tidsskrifter blev produceret af kunstnerfællesskaber fra mange forskellige dele af kulturlivet (billedkunstnere, komponister, lyrikere, performere etc.) og har typisk kun været trykt i meget små oplag, som blev distribueret i et snævert netværk af kunstnerens egne venner og støtter. Tidsskrifterne har som regel aldrig været genoptrykt, men har mange rettighedshavere, der i dag er repræsenteret af mange forskellige rettighedsorganisationer, hvilket gør det meget vanskeligt at håndtere ophavsretten i forhold til tilgængeliggørelse. I forbindelse med en ny præsentation af museets samlinger i 2011-12 digitaliserede vi et omfattende udvalg af disse unikke arkivalier, som skulle kunne tilgås på iPad for at kontekstualisere de enkelte værker, der hænger fremme på museet, ved at fortælle om kunstneren, dokumentere perioden og vise billeder fra tiden. Den oprindelige intention med projektet var at tilgængeliggøre det digitaliserede arkivmateriale på en online platform, der kunne tilgås både på og udenfor museet, så det fx også kunne anvendes i undervisningen på gymnasier og folkeskoler, hvor det ville udgøre et værdifuldt materiale til at levendegøre og konkretisere periodens kultur- og samfundshistorie. Men det var ikke muligt at opnå tilladelse fra alle involverede rettighedsorganisationer til at realisere dette. Vi måtte derfor indskrænke projektet til, at arkivmaterialet udelukkende kunne tilgås på museets egne iPads i museets sale, hvilket kun ganske få

museumsgæster reelt gjorde. Formidlingstilbuddet blev efter få år lukket ned, fordi det ikke kunne betale sig at vedligeholde og opdatere det. Et stort tabt potentiale, der kunne løses med et direktiv, der kombinerer licenserings- og undtagelsesmodellen – den løsningsmodel, som Europeana foreslår.

Vi ved at problemet med out-of-commerce værker (ligesom med forældreløse værker) er meget omfattende i kollegainstitutioner som Nationalmuseet, Nationalbiblioteket og Rigsarkivet, for ikke at nævne de mange kulturhistoriske museer og arkiver rundt om i landet. Vi ønsker naturligvis, at et kommende direktiv reelt går ind og arbejder for, at kulturarvssektoren som helhed kan aktivere rigdommen og mangfoldigheden i vore samlinger i en digital verden.

De to hovedpointer, vi ønsker at fremhæve i denne præhøring er:

1. Vi er bekymrede for, at den juridiske usikkerhed og fastlåshed i forhold til out-of-commerce værker i vore samlinger vil fortsætte stort set uændret med det foreliggende direktiv.
2. Vi vil derfor indstille til, at den option, som Europeana formulerer som en bedre løsning i forhold til out-of-commerce værker – en kombination af licenserings- og undtagelsesmodellen – tages op til debat i direktivets næste behandlingsfase.

Ved spørgsmål i sagen, kontakt venligst:

Merete Sanderhoff, seniorrådgiver

merete.sanderhoff@smk.dk

2552 7226 / 5074 3974

Med venlig hilsen

Mikkel Bøgh

Direktør

mbo@smk.dk

T +45 2552 7150

SAMRÅDET FOR OPHAVSRET

Lautrupsgade 9 – 2100 København Ø

E-mail: info@samraadetforophavsret.dk – www.samraadetforophavsret.dk

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Alene fremsendt pr. mail til lln@kum.dk med kopi til ntv@kum.dk og map@kum.dk med emnefelt "Høring vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked."

3. november 2016

Hørings svar vedrørende forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Samrådet for Ophavsret benytter sig herved af lejligheden til at komme med bemærkninger til Kulturministeriets høringsmail af 6. oktober 2016 vedrørende EU-kommissionens forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Vedr. artikel 4, Anvendelsen af værker og andre frembringelser i digital og grænseoverskridende undervisning:

Overordnet bør det efter Samrådets opfattelse være en generel norm inden for EU-reguleringen, at frivillige aftaler mellem brugerne og rettighedshaverne skal have forrang for lovgivningsmæssige undtagelser fra ophavsretten, hvilket svarer til en udbredelse af den holdning, Kulturministeriet har markeret i sit *position paper* fra december 2015.

Efter Samrådets opfattelse er det derfor problematisk at indføre en obligatorisk undtagelse fra ophavsretten vedrørende brug af beskyttede værker i undervisningen, fordi undtagelsen risikerer at underminere aftalelicensmodellen. I stedet bør området som hidtil reguleres af frivillige og fleksible aftaler, herunder aftalelicens. Medlemsstaterne bør med andre ord ikke være forpligtede til at gennemføre undtagelsesbestemmelsen i stk. 1, hvis der i det pågældende land er licenseringsmuligheder som nævnt i stk. 2. I Danmark vil aftalelicensen på undervisningsområdet, jf. ophavsretslovens § 13 (som kan udvides og præciseres), opfylde kravene i art. 4, stk. 2, jf. stk. 1.

Samrådets Forretningsudvalg

Sekretariatschef **Anna-Katrine Olsen**
tlf. 22 92 14 61 – ako@skuespillerforbundet.dk
Chefjurist **Morten Madsen**
tlf. 3524 0240 – mm@dmf.dk
Chefjurist **Christina Bergholdt Knudsen**
tlf. 33 45 40 30 – cbk@dramatiker.dk

Juridisk og international chef **Jakob Hüttel**
tlf. 3330 6300 – jhl@koda.dk
Sekretariatschef **Sandra Anne Piras**
tlf. 3333 0888 – sandra@filmdir.dk

Under alle omstændigheder bør bestemmelsens anvendelsesområde ikke udvides ud over udtrykket *anskuelliggørelse* i forbindelse med undervisning ("*illustration for teaching*"), bl.a. i lyset af forpligtelserne efter Bernerkonventionens art. 10(2). Det er alt for vidtgående, hvis art. 4 vil kunne bruges til fx at kopiere og distribuere hele værker, fx en hel e-bog. Der bør fastsættes kvantitative begrænsninger, så det almindelige kommercielle marked for bl.a. litterære værker ikke undermineres. Der er således ikke grundlag for at lade enhver form for "support, enrich or complement the teaching" være omfattet af udtrykket; denne formulering i *betragtning 16* bør derfor udgå. Ellers vil direktivet indebære et brud på Bernerkonventionen. I den danske oversættelse af direktivforslaget skal ordet "*undervisningsbrug*" på denne baggrund erstattes af et mere dækkende ord, fx "*illustration ved undervisning*", som er det udtryk, der anvendes i den danske oversættelse af Bernerkonventionens art. 10(2).

Der er i øvrigt behov for følgende præciseringer:

- Det bør sikres, at *betragtning 15* gør det helt klart, at undervisningsinstitutioner, der drives på kommercielt grundlag, ikke omfattes af bestemmelsen.
- Det bør gøres klart, at bestemmelsen ikke giver undervisningsinstitutioner hjemmel til at digitalisere bøger og andet beskyttet materiale, som forefindes i analog form (fx indscanning af en papirbog).
- Det bør præciseres, at kopiering og distribution på grundlag af et ulovligt forlæg ikke lovligt kan ske efter forslaget til art. 4.
- Det bør præciseres, at undervisningsinstitutioner ikke må ændre værkerne i forbindelse med brugen.

Særligt vedr. artikel 4, stk. 2

Det bør som nævnt være obligatorisk at give licensmulighed forrang for ophavsretsundtagelsen, og således bør artikel 4, stk. 2 indledes med, at "Medlemsstaterne *skal* bestemme...", i stedet for "...*kan* bestemme...". Det bør i den forbindelse præciseres, at licenseringsmuligheden har forrang, selv hvor den kollektive forvaltningsorganisations licenseringsbetingelser indebærer visse begrænsninger, såsom at kun en del af et litterært værk må kopieres. Som nævnt, opfylder ophavsretslovens § 13, kravene i artikel 4, stk. 2, jf. stk. 1.

Særligt vedr. artikel 4, stk. 3

Både i denne bestemmelse og i EU-kommissionens forslag til forordning om portabilitet – optræder en såkaldt '*legal fiction*', hvorefter en brug anses at finde sted dér, hvor undervisningsinstitutionen ligger, selv om brugeren (underviseren eller den studerende) befinder sig et andet sted. Denne '*legal fiction*' dukker altså igen op, hvilket er bekymrende, fordi der kan blive tale om en glidebaneeffekt i retning væk fra det korrekte og rimelige udgangspunkt, at ved en onlineudnyttelse finder den ophavsretligt relevante handling sted der, hvor brugeren er. Afvigelser fra udgangspunktet om modtagerlandet bør kun ske i ekstraordinære tilfælde. Derfor bør bestemmelsen i artikel 4, stk. 3 som minimum ledsages af en præambelbetragtning gående ud på, at en tilsvarende *legal fiction* ikke kan eller vil blive brugt i relation til andre onlineudnyttelser, hvor der ikke er en tilsvarende nær tilknytning mellem brugeren og en undervisningsinstitution i et andet land. Det bemærkes, at hvis stk. 3 opretholdes, vil den også omfatte en dansk aftalelicensløsning, da denne vil være hjemlet i artikel 4, stk. 2.

Vedr. artikel 4, stk. 4

Uanset om den foreslåede ordlyd af artikel 4, stk. 2 opretholdes, bør det under alle omstændigheder være obligatorisk for alle medlemsstater at fastsætte kompensationsordninger for rettighedshaverne for udnyt-

telsen, og således bør også artikel 4, stk. 4 indledes med, at "Medlemsstaterne *skal* bestemme ...", i stedet for "... *kan* bestemme ...". Uden betaling for brug af beskyttet materiale i undervisningen vil mange danske ophavsmænd og udøvende kunstnere miste betydelige indtægter, hvilket vil gøre det vanskeligere at skabe nyt, originalt dansk kvalitetsindhold til bl.a. undervisningsinstitutionerne.

Vedr. artikel 5, Bevarelse af kulturarven

Denne undtagelsesbestemmelse om kopiering på kulturarvsinstitutioner svarer til gældende dansk ret og er efter Samrådets opfattelse uproblematisk – forudsat den fortsat begrænses til kopiering til bevaringsformål og ikke udvides til tilgængeliggørelse af værkerne til almenheden.

Vedr. artikel 6, Almindelige bestemmelser

Det forekommer, at bestemmelsen bør tilføjes en henvisning til fjerde afsnit i art. 6, stk. 4 i direktiv 2001/29/EF (Infosoc-direktivet), idet adgang baseret på aftaler med rettighedshaverne bør betyde, at brugerne ikke skal sikres midler til med hjemmel i direktivets undtagelsesbestemmelser at få adgang til digitalt materiale på trods af eventuelle kopispærringer og andre tekniske beskyttelsesanordninger.

Vedr. artikel 7, Kulturarvsinstitutioners anvendelse af værker, der ikke længere forhandles ("out-of-commerce-værker")

Samrådet hilser det velkomment, at EU-kommissionen foreslår, at medlemsstaterne skal regulere brugen af out-of-commerce værker i kulturarvsinstitutioner via kollektive forvaltningsorganisationer i form af aftalelicens eller formodningsregler. Samrådet er opmærksomt på, at direktivforslagets aftalelicensbestemmelser på enkelte detaljspørgsmål adskiller sig fra den danske aftalelicensordning, men det mere end opvejes af en så principiel anerkendelse fra EU-kommissionen af aftalelicensen som håndteringsmodel.

Vedr. artikel 10, Forhandlingsordning

Samrådet finder det positivt, at forslaget lægger op til et *soft law-approach* om nationale forhandlingsmekanismer med henblik på aftaler om on demand-tilrådighedsstillelse af film og tv-produktioner. Det støtter op om initiativer som 'Create Denmark', hvor ti toneangivende danske kunstnerorganisationer er gået sammen om at skabe en fælles forhandlingsmekanisme på on demand-området for audiovisuelle produktioner. Det bør derfor præciseres, at forhandlingsadgangen også skal gælde for ophavsmænd og udøvende kunstnere.

Vedr. artiklerne 11 og 12, Beskyttelse af pressepublikationer med henblik på digital anvendelse og Krav om rimelig kompensation

Samrådet vil gerne fremhæve, at hvis disse bestemmelser om supplerende beskyttelse af udgiveres og forlæggeres rettigheder gennemføres, bør det af direktivteksten fremgå, at dette på ingen måde kan være på bekostning af eller til skade for ophavsmænds og udøvendes kunstneres rettigheder.

Vedr. artikel 13, Leverandører af informationssamfundstjenesters anvendelse af beskyttet indhold ved at lagre og give adgang til store mængder af værker og andre frembringelser, som uploades af deres brugere

Det er helt afgørende for autorer og udøvende kunstnere, at der bliver etableret et ophavsretligt medansvar for udbyderne af disse tjenester, der faciliterer, katalogiserer og profiterer på brugernes uploads af ophavsretligt beskyttet indhold. Derfor hilser Samrådet det velkomment, at EU-kommissionen lægger op til en regulering på dette område. Samrådet mener dog, at det ikke med tilstrækkelig tydelighed fremgår af

artikel 13, at en onlinetjeneste ikke kan opnå ansvarsfrihed i medfør af e-handelsdirektivets regel om "safe harbour", hvis tjenesten spiller en aktiv rolle i formidlingen af indhold fra sin platform. Dette er kun i vage vendinger beskrevet i betragtning 38 og fremgår slet ikke af ordlyden til art. 13. Derudover finder Samrådet det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at væsentlige dele af beskrivelsen af den nye regulering er 'gemt væk' i de første to afsnit i betragtning 38, og ikke med ønskelig tydelighed fremgår direkte af artikelteksten.

De første to afsnit af betragtning 38 lyder således:

"I tilfælde hvor leverandører af informationssamfundstjenester [i det danske forslag mangler ordene "lagrer og", jf. den engelske version: "store and provide access"] giver offentligheden adgang til ophavsretligt beskyttede værker eller andre frembringelser uploadet af brugerne, og derved går længere end blot at stille de fysiske faciliteter til rådighed og foretager en overføring til offentligheden, er de forpligtede til at indgå licensaftaler med rettighedshaverne, medmindre de er omfattet af ansvarsfritagelsen i artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF34.

Ved anvendelsen af artikel 14 er det nødvendigt at fastslå, om tjenesteyderen spiller en aktiv rolle, f.eks. ved at optimere præsentationen af de uploadede værker eller andre frembringelser eller gøre reklame for [det danske udtryk "gøre reklame for" er snævrere end det engelske "promoting"] dem, uanset hvilke midler der anvendes dertil."

Samrådet finder dels, at det bør præciseres i selve ordlyden af art. 13, at når tjenesteyderen spiller en aktiv rolle i optimering af præsentationen eller promovning af det ophavsretligt beskyttede indhold, så er retsfølgen, at ansvarsfritagelsen i e-handelsdirektivets artikel 14 ikke finder anvendelse; dels at dette forhold, som indbefatter fortolkning af et andet direktiv, af hensyn til ordentlig information til EU-borgerne udtrykkeligt bør fremgå af nærværende direktivtekst og ikke alene være omtalt i præambelbetragtningerne.

Vedrørende artikel 14-16, Gennemsigtighedsforpligtelse, Aftalejusteringsordning og Tvistbilæggelsesordning

Samrådet hilser princippet bag disse forslag velkommen og finder, de skal betragtes som et hele. Der er dog helt afgørende, at principperne også finder anvendelse i forhold til den part, der efterfølgende benytter rettighederne, og ikke kun i forhold til den oprindelige aftalepart. Der er derfor behov for følgende præciseringer:

- Som forslaget foreligger, påhviler forpligtelserne alene de umiddelbare rettighedserhververe, jf. ordlyden i artikel 14, stk. 1: "dem, som de har udstedt licens eller overdraget deres rettigheder til". Det bør præciseres, at forpligtelserne tillige påhviler eventuelle efterfølgende erhververe. Det bør ikke kun gælde i situationer, hvor en erhverver er indtrådt fuldt og helt i den oprindelige erhververs retsstilling, som fx ved opkøb eller konkurs, men også i situationer, hvor der er erhvervet en mere begrænset udnyttelsesret, fx til visning af et filmværk i en video-ondemand-tjeneste.
- Forslaget i artikel 15 er ganske tæt på den tyske "bestseller"-klausul. Ud over 'efterfølgende relevante indtægter og fordele' bør der også kunne kræves supplerende vederlag, når det gælder en efterfølgende udvikling i værdien af de overførte rettigheder; en sådan formulering ville betyde, at ophavsmænd og udøvende også kan kræve ekstra vederlag på grund af en forøget rettighedsværdi, uanset om den forøgede værdi allerede har manifesteret sig ved, at producenten har været i stand til at opnå ekstra indtægter. Et eksempel på dette kunne være, at producentens børsmæssige værdi er steget betydeligt, som et udtryk for markedets vurdering af aktivernes værdi.

-
- I artikel 16 bør ordet 'frivillig' stryges, så reglerne bliver præceptive.

Samrådet står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen
Samrådet for Ophavsret

Kulturministeriet
Departementet
Nybrogade 2
1203 København K

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

**Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om op-
havsret på det digitale indre marked**

13. oktober 2016

Kulturministeriet har med e-mail af 6. oktober 2016 sendt ovenstående forslag til direktiv i høring i Rigsrevisionen.

2. kontor

J.nr.: 4981

Da forslag til direktivet ikke indeholder bestemmelser om regnskabs- eller re-
visionsmæssige forhold, jf. rigsrevisorlovens §§ 7 og 10, har Rigsrevisionen
ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Tina Carlsen
Specialkonsulent

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K.

Att.: Nicky Valbjørn Trebbien
Email: ntv@kum.dk

København, den 4. november 2016

Høringsbidrag vedrørende forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked (KOM(2016)593)

RettighedsAlliancen benytter herved lejligheden til at komme med bemærkninger til Kulturministeriets høring vedrørende EU-Kommissionens forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked, samt til forslag til forordning om regler for udøvelse af ophavsretten og beslægtede rettigheder vedrørende onlinetransmissioner af radio og tv-programmer.

Vores bemærkninger er generelle bemærkninger, der primært knytter sig til *forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked* artikel 13, samt til *forslag til forordning om regler for udøvelse af ophavsretten og beslægtede rettigheder, der gælder for visse af radio- og tv-selskabernes onlinetransmissioner samt retransmissioner af radio- og tv-programmer*.

Det er vores primære målsætning at gøre det både trygt og sikkert at drive forretning og være bruger af internettet. Vores medlemmer er danske virksomheder og rettighedshavere, der er afhængige af et effektivt marked med rimelige konkurrencevilkår.

Det er en forudsætning for at drive forretning online, at det er muligt at tage en fair pris for sit produkt, og at de vilkår, som online-forretninger agerer under, afspejler et reguleret og bæredygtigt marked. Ulovlig brug af indhold er i dag et dominerende markedsvilkår, og afspejler det lovlige, så det i praksis fungerer som et stort parallelt (gratis) onlinemarked, der dermed styrer betingelserne for udvikling, innovation og forretningsmuligheder i alle led i værdikæden. Det er i dag et markedsvilkår, som fordrer en fokuseret indsats, bredt fra virksomheder, brugere og politikere, for effektivt at dæmme op for det.

I Danmark er vi lykkedes med at samle aktører om at specialisere indsatsen mod det ulovlige marked, med det resultat, at der er et faldende aktivitetsniveau på de ulovlige platforme. Men det er nødvendigt med en endnu stærkere indsats fra alle aktører, for at vi kan se effekterne på markedet.

Udbydere af internettjenester spiller derfor en afgørende rolle for fremtidens online-marked og det er en afgørende faktor, at de bidrager aktivt til at stimulere og fremme de lovlige valgmuligheder og samtidig til at dæmme op for de ulovlige valgmuligheder. Danmark er foregangsland for aftalebaserede løsninger, og vi har i et bredt samarbejde udviklet værktøjer, der dokumenteret kan gøre en forskel. Men der er behov for at træde på speederen, og der er behov for en stærkere indsats. Derfor står vi bag forslaget om, at udbydere af internettjenester og rettighedshavere sammen udvikler mulighederne for at sikre, at der ikke uploades ulovligt indhold til deres tjenester, og sikre at, hvis det sker, at der findes velfungerende mekanismer til at få det fjernet.

Vi støtter derfor forslaget om at styrke rolle og ansvar for udbydere af online-tjenester.

Derudover er der et generelt behov for at definere grænser for, hvornår en udbyder af internettjenester udelukkende er infrastruktur, der stiller plads til rådighed for brugere af platformen, og dermed – under nærmere betingelser – ikke er direkte ansvarlig for det indhold, der ligger på platformen, og hvornår en udbyder er en indholdstjeneste, der distribuerer indhold, med de deraf følgende pligter til at betale rettighedshaverne for at bruge indholdet og tage ansvar for det indhold der stilles til rådighed på sitet. I dag er situationen den, at selv indholdsudbydere, der distribuerer indhold med økonomisk vinding som del af deres forretningsstrategi definerer sig selv som neutrale udbydere, der ikke skal betale for indhold, så længe de efterlever reglerne for ansvarsfrihed i ehandeldirektivet. Det vil sige, når de fjerner ulovligt indhold på anmodning fra en rettighedshaver. Dermed opstår der en konkurrenceforvridende situation på markedet, hvor nogle aktive indholdsudbydere fuldt ud har indgået licensaftaler i forhold til det indhold, de udbyder, mens andre aktive indholdsudbydere undslår sig at indgå sådanne licensaftaler med henvisning til netop reglerne for ansvarsfrihed i ehandeldirektivet.

RettighedsAlliancen støtter derfor forslaget om, at internettjenester og indholdsudbydere skal træffe foranstaltninger, der effektivt forhindrer uautoriseret indhold, samt at formålet med ansvarsfrihed præciseres, så man kan dæmme op for de uklare og konkurrenceforvridende forhold markedet i dag er underlagt.

Samtidig finder vi det nødvendigt at understrege, at de vilkår, som lovlige udbydere af internettjenester operer under, herunder prissætning, roller og ansvar, i dag er styret af, at der er et dominerende ulovligt marked. Derfor er det nødvendigt, ikke alene at fokusere på lovlige aktørers roller og ansvar, men også at fokusere på, hvordan man kan hæmme de digitale kriminelles rolle, da deres indflydelse på markedet er i rivende vækst og udvikling.

Digital kriminalitet er per definition grænseoverskridende, og det er derfor afgørende at kunne sætte ind over for det på en måde, der imødekommer den internationale udfordring fra dansk grund. Der er et akut behov for, at der formuleres en samlet strategi for en dedikeret og effektiv indsats mod IP-kriminalitet på internettet.

Helt grundlæggende handler det om, at vi udvikler "mindset", ressourcer, kompetencer og praksis, så det tager højde for de digitale udfordringer, vi står over for i dag. Derfor er det også helt afgørende, at vi kan bruge andre værktøjer end de traditionelle for at stoppe de kriminelle aktiviteter og pengestrømme. Sådanne nye værktøjer forudsætter involvering af nye aktører, som udbydere af internettjenester.

Vi finder, at forslaget bør facilitere en tilgang, hvor vi alle tager vores ansvar for at fremme og understøtte en fælles approach til digital kriminalitet.

I relation til forslaget til forordning vedrørende online-transmission og retransmission, støtter vi målsætningen om at sikre et digitalt indre marked. Vi støtter dermed ikke, i forlængelse heraf, løsningsforslag, der bygger på tesen om, at et digitalt indre marked fordrer en svagere ophavsret. Det er derfor væsentligt, at løsningsforslag understøttes af specialiserede interessenters indsigter, baseret på data og fakta, som sikrer, at det er den målsætning, der arbejdes henimod. Set i det lys, er det ikke efter vores opfattelse en kendsgerning, som forslaget synes at stille som præmis, at man ved at indskrænke aftalefriheden for aktører involveret i distribution af audiovisuelt indhold, fremmer den ønskede målsætning. Et bæredygtigt marked reguleres med udgangspunkt i sunde vilkår for hele værdikæden.

Vi står til rådighed for uddybning af de ovennævnte synspunkter.

Med venlig hilsen

Maria Fredenslund
Direktør, RettighedsAlliancen

T: +45 21647448

E: maria@rettighedsalliancen.dk

**Producent
Foreningen**

Bernhard Bangs Allé 25
2000 Frederiksberg

info@pro-f.dk
T. +45 3386 2880
F. +45 3386 2888
www.pro-f.dk

4. november 2016

Kulturministeriet

Att.: Lasse Lau Nielsen (lln@kum.dk),

Cc: Nicky Valbjørn Trebbien (ntv@kum.dk) og Marie Agerlin Lund (map@kum.dk)

Høringssvar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Kulturministeriet har sendt ovennævnte forslag fra EU-Kommissionen i høring den 6. oktober 2016. Forslaget har til formål at lette udstedelsen af licenser og processen for clearing af ophavsrettigheder.

Producentforeningen repræsenterer i Danmark producenter inden for spillefilm, dokumentarfilm, tv, reklamefilm, dubbing og computerspil.

Producentforeningen er enig i høringssvar fra Copydan, Dansk Erhverv og Filmret.

Producentforeningen har tillige følgende uddybende bemærkninger til EU-Kommissionens forslag:

Helt overordnet mener Producentforeningen, at det ikke giver mening at lov- eller EU-regulere forhold, som fungerer godt, og som markedet selv er i stand til at håndtere. Der eksisterer ikke et reelt behov for yderligere, grundlæggende, regulering af ophavsretten i EU.

Lovregulering af ophavsretten på tv- og filmområdet skal bygge på en forståelse af tv- og filmbranchens udfordringer vedrørende finansiering og distribution af sine produktioner. Det er helt afgørende for tv- og filmbranchen, at den fortsat skal have mulighed for at finansiere sine produktioner via licensering i forskellige territorier på relevante stadier af finansieringsprocessen.

Det er helt afgørende, at ingen lovgivning bliver til uden, at der er foretaget tilbunds gående konsekvensanalyser af lovgivningen. Dette mener vi ikke er tilfældet i forbindelse med Kommissionens forslag til direktiv, som behandles i denne høring.

Producentforeningen skal i denne forbindelse henvise til den enstemmige Folketingsvedtagelse af 18. marts 2016: *"Folketinget er af den opfattelse, at ny EU-lovgivning ikke må forhindre anvendelsen af det danske aftalelicenssystem, og at der i forbindelse med moderniseringen af ophavsretten i EU skal tages hensyn til de særlige forhold, der gælder for tv- og filmbranchen, herunder at fokusere på frivillige aftaleløsninger i stedet for lovgivning."*

Af særlige forhold som Producentforeningen vil kommentere i forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked er følgende:

Art. 4. Værker, som ikke længere forhandles - "out-of-commerce"

Producentforeningen er ikke enig i, at værker, som ikke længere forhandles, skal kunne klareres via en kollektiv forvaltningsorganisation. Spillefilm er i praksis aldrig out-of-commerce. Producentforeningen må derfor fastholde, at der fortsat skal arbejdes title-by-title mellem rettighedshavere på den ene side og fx kulturarvsinstitutioner på den anden side. På spillefilm eksisterer der allerede på europæisk plan sammen med forfattere og instruktører et formaliseret samarbejde, der tager udgangspunkt i en title-by-title tilgang (se "Statement of Principles and Procedures for facilitating the digitisation of, access to and increased interest of European citizens in European cinematographic heritage works.").

Venlig hilsen

Søren Henrik Jørgensen
Chefjurist

2. november 2015

Høringssvar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Afsender:

Prauda – Foreningen af uafhængige internetmedier
Enghavevej 40, 3 sal.
1676 København V

Prauda er en brancheorganisation for uafhængige og eksperimenterede internetmedier og dette høringssvar sendes på vegne af medlemmerne Atlasmag.dk, Baggrund.com, Denfri.dk, Erhvervsfilosofi.dk, Kongressen.com, Korrespondenterne, Netudgaven.dk, Re-cast.dk og modkraft.dk.

Høringssvar:

Prauda repræsenterer internetmedier, der tilbyder brugere indhold og lignende informationsdeling på en online platform. Vores formål er at bistå vores medlemmer og nye netmedier med at udvikle og udforske innovative mediemodeller og repræsentere medlemmerne og andre nye medier i spørgsmål, der kræver en fælles stemme. Denne høring giver os en vigtig mulighed for at give Kulturministeriet indblik i de vilkår vores medlemmer skaber nye journalistiske forretningsmodeller på samt reagere på den reform af ophavsretten, som EU-kommissionen lægger op til.

Vi fokuserer her særligt på forslaget artikel 11 om en ny rettighed for pressepublikationer. På trods af forslaget positive klang som en rettighed for medier, så er det tvivlsomt om det vil gavne udviklingen af nye medier og af udviklende digital journalistik. Vi frygter, at det formentligt vil skade vores mulighed for at drive digital, journalistisk forretning.

Forslaget til en ny rettighed lader til at være fremsat på forståelsen af, at internettet og især de store internetplatforme som Google og Facebook truer mediernes forretningsmodel og dermed eksistensgrundlag. Set fra de traditionelle mediers perspektiv nul-sums perspektiv kan der være en ræson i dette for dem, men set fra vores perspektiv er de store platforme på dette tidspunkt afgørende for vores mulighed for at hente trafik og vokse. Der er ingen tvivl om, at medier generelt skal blive bedre til at udvikle bæredygtige forretningsmodeller, men vi er stærkt skeptiske overfor, hvorvidt artikel 11 bidrager til dette - snarere det modsatte. Det kan aldrig være løsningen at barrikadere sig mod udviklingen og sætte hindringer op for, at internetbrugere kan finde vores indhold.

Artikel 11 om en ny rettighed for pressepublikationer

For os er det uklart, hvad denne nye rettighed for pressepublikationer reelt indebærer af konkrete tiltag, som den står skrevet. Denne usikkerhed samt de kritiske erfaringer fra lignende lovgivning i Tyskland og Spanien, som andre europæiske medier som fx Les Echos (F), The European (DE), og Die Zeit (DE) beskriver samt udtrykker i et fælles brev til [Europa-kommissionen i 2015](#), er dog nok til, at vi kraftigt anmoder om aktiv dansk modstand mod dette forslag.

Hvadenten der reelt er tale om en link- eller snippetafgift, eller om medierne ligefrem aktivt skal give tilladelse til, at diverse platforme viser vej til vores indhold, som det nu ses i Tyskland, er det svært at se, hvordan forslaget ønske om at give medier større kontrol med deres indhold på internettet ikke snarere tjener til at afskære medierne fra internetbrugerne og dermed fra nye bæredygtige forretningsmodeller.

For vores medlemmer af mindre, internetbaserede medier har det særligt afskrækkende betydning, at erfaringerne fra Spanien og Tyskland viser, at den nye rettighed især gik udover trafikken til de mindre og mere ukendte

2. november 2015

medier, der er mere afhængige af, at deres indhold nemt kan deles og findes af [nye brugere](#). Også vores medlemmer får langt størstedelen af deres brugertrafik fra internetplatforme som Facebook, Twitter og Google, hvor vi selv og vores brugere kan dele og finde artikler og således klikke sig ind på vores websider. Andelen af brugere, der aktivt selv går ind på vores sider som deres primære medier er stadig minimal, og derfor er vi afhængige af den trafik vi får fra sociale medier og platforme.

Med hensyn til behovet for øget kontrol af medieindhold stiller vi os også uforstående og kritiske over for, hvorvidt dette forslag opfinder et problem, der ikke findes. Allerede i dag giver blandt andet Robot Exclusion Protocol rig mulighed for, at medier kan undgå at få deres artikler indekseret af fx Google eller andre søgemaskiner. Man kan dels undlade at melde sin side til Google, men hvis man bare vil have undtaget enkelte artikler, indsætter man nemt et robot.txt i artiklens url.

Det svært at se, hvordan denne nye rettighed for pressepublikationer kan føre nogen fordele med sig - for mindre internetbaserede medier som os tyder den tværtimod til at have direkte negative konsekvenser, i og med den gør det langt sværere for os at tiltrække læsere og således bygge og dyrke nye, bæredygtige forretningsmodeller baseret på brugertrafik.

Sagsnummer

16/01344

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Drift og Administration**Personale**

41 20 66 04

makap@natmus.dk

Høringssvar vedrørende Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Nationalmuseet har modtaget høring over ny ophavsretspakke fra EU-kommissionen og skal hermed afgive bemærkninger til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Nationalmuseets digitale strategi 2012-2015 har som overordnet strategisk sigtelinje et mål om, at alle væsentlige dele af museets viden og samlinger er digitalt tilgængelige internt som eksternt i 2020, og museet ønsker, at brugere i og uden for Danmarks grænser har fri og nem adgang til museets digitaliserede genstande, arkivalier og fotografier. Museet ønsker endvidere, at genstandene, arkivalierne og fotografierne er tilgængelige i den flotteste digitale udgave som muligt. Denne ambition forventes skærpet i årene fremover, jf. museets kommende strategi for perioden 2017-2020.

Nationalmuseets arbejde med digitalisering indeholder flere udfordringer af ophavsretlig karakter. Til illustration kan nævnes vurderingen af værkshøjde, rettighedsklarering, herunder lokalisering af (rette) rettighedshaver, afdøde rettighedshavere uden arvinger, forældreløse værker m.fl.

Siden 2011 har der været et forhandlingsforløb i gang om en licensaftale, der har til formål at skabe mulighed for, at Kulturinstitutionerne kan digitalisere og tilgængeliggøre store mængder af fotografier. De udkast til en licensaftale, som Nationalmuseet har set, giver mulighed for, at museet kan digitalisere eksempelvis fotografier uden at skulle foretage en vurdering af værkshøjde. Licensaftalen indeholder dog restriktioner såsom bl.a. geoblokering og vandmærke.

Aftalevilkårene, som parterne indtil videre har forhandlet om, rummer ikke fuldt ud mulighed for, at museet kan realisere sin digitale strategi om bl.a. nem og fri adgang til museets digitale ressourcer. Nationalmuseet har derfor igangsat et større arbejde om klare-

ring af rettigheder med den enkelte rettighedshaver og i samarbejde med Kammeradvokaten fået udarbejdet et aftalekoncept til brug for dette arbejde.

I forhold til Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked skal Nationalmuseet afgive følgende bemærkninger:

Det fremgår af direktivets art. 3, at forskningsinstitutioner skal gives mulighed for at kunne foretage "text and data mining".

En stor del af Nationalmuseets arbejde omhandler forskning og muligheden for at kunne foretage "text and data mining" i fremtiden vil være relevant for museet. Det bemærkes i den sammenhæng, at museet er i tvivl om, hvorvidt museets forskningsvirksomhed kan siges at falde ind under direktivets definition af en forskningsinstitution i direktivets art. 2 (1).

Det fremgår af direktivets art. 5, at kulturinstitutioner, herunder museer, i bevaringsøjemed vederlagsfrit skal have mulighed for at tage kopier af værker i samlingen.

Efter museets opfattelse eksisterer denne mulighed allerede i dansk ret, idet ophavsretslovens § 16, stk. 2, hvorefter museer må fremstille eksemplarer i sikkerheds- og beskyttelsesøjemed. Under henvisning til museets indledende bemærkninger kan museet i forlængelse heraf supplerende oplyse, at kopiering af et værk i dag i mange tilfælde vil være motiveret af andre hensyn end hensynet til bevaring alene. Muligheden for nemt og frit at kunne eksemplarfremstille, tilgængeliggøre og sprede værker i en formidlings-sammenhæng er i lige så relevant for en institution som Nationalmuseet som hensynet til bevaring.

Det fremgår af direktivets art. 7, at der kan skabes mulighed for, at out-of-commerce værker bl.a. kan digitaliseres og tilgængeliggøres. Forudsætningen herfor er dels, at der kan indgås licenser med de relevante (medlems-)organisationer, dels at offentligheden - forinden tilgængeliggørelsen sker - bliver informeret herom, og at evt. rettighedshaver(e) får mulighed for at gøre indsigelser imod tilgængeliggørelsen.

Muligheden for at digitalisere og tilgængeliggøre out-of-commerce værker vil ganske givet være relevant for Nationalmuseet. Vurderingen af, hvornår et værk er at betragte som out-of-commerce vil dog i nogle tilfælde være forbundet med vanskeligheder, og derfor vil så klare definitioner/eksempler herpå være nyttige i den praktiske håndtering af værker, der kan falde inden for kategorien out-of-commerce. Det vil formentlig for så vidt angår nogle værker, så som bøger, vil være relativt enkelt at vurdere, om det pågældende værk er taget ud af handlen, mens det for andre værker vil være vanskeligere. Hvornår vil et fotografi eksempelvis kunne være at betragte som out-of-commerce?

Nationalmuseet imødeser muligheden for at kunne anvende denne ordning, men er ud fra direktivet formulering, herunder de øvrige krav der stilles til den, der ønsker at ud-

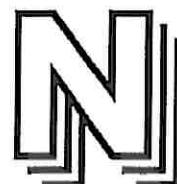

nytte et værk, i tvivl om, hvorvidt den vil gøre en afgørende positiv forskel i forhold til museets vision for og ambition om at skabe fri og nem adgang til museets viden og samlinger i årene fremover.

Med venlig hilsen

Maria Kapsahl Ibsen
Juridisk konsulent

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Musikforlæggerne
Rølighedsvej 27
5792 Årslev
Telefon: 70 20 62 18
Mail:
hanne@musikforlaeggerne.dk
www.musikforlaeggerne.dk

Fremsendt pr. mail til lln@kum.dk med kopi til ntv@kum.dk og map@kum.dk

Høringsvar vedrørende forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked

Musikforlæggerne i Danmark benytter hermed muligheden for at komme med bemærkninger til Kulturministeriets høringsmail af 6. oktober 2016 vedrørende EU-kommissionens forslag til direktiv om ophavsret på det digitale indre marked.

Musikforlæggerne repræsenterer forretningsdelen af sangskriverens aktiviteter og kender derfor udfordringerne med digital distribution af musik fra hverdagen. Vi kender derfor konsekvenserne af de nye forretningsmodeller som ændrer indtægtsstrømmene og relationerne mellem forbrugere og leverandører. I mange tilfælde er det muligt at indgå nye aftaler, men der er også andre forretninger, hvor det ikke er muligt at indgå ligeværdige aftaler på grund af rammebetingelser sat af lovgivning fra en anden tid.

Særlig er vi opmærksomme på, at tjenester som Google og YouTube falder uden for almindelige licenseringsaftaler i kraft af den bestemmelse i E-handelsdirektivet, som kaldes "Safe Harbour". Denne bestemmelse gør det svært ikke bare for rettighedshavere at kompensere for ændrede forbrugsmønstre som f.eks. faldende salg af CD'er, men skaber også en unfair konkurrence for lovlige tjenester, som ønsker at licensere musikken på almindelige handelsvilkår.

Vi er derfor meget positive overfor de grundlæggende tanker bag direktivforslaget om ophavsret i det digitale indre marked og den nødvendige modernisering og tilpasning, som det er udtryk for.

Vi har dog et par bemærkninger som falder sammen med Samrådet for ophavsrets i forbindelse med artikel 13 og 14 og betragtning 38.

Vedr. artikel 13, Leverandører af informationssamfundstjenesters anvendelse af beskyttet indhold ved at lagre og give adgang til store mængder af værker og andre frembringelser, som uploades af deres brugere

Det er helt afgørende for rettighedshavere som Musikforlæggerne, at der bliver etableret et ophavsretligt medansvar for udbydere af disse tjenester, der faciliterer, katalogiserer og profiterer på brugernes uploads af ophavsretligt beskyttet indhold. Derfor hilser de fire foreninger det velkomment, at EU-kommissionen lægger op til en regulering på dette område. Foreningen mener dog, at det ikke

med tilstrækkelig tydelighed fremgår af artikel 13, at en onlinetjeneste ikke kan opnå ansvarsfrihed i medfør af e-handelsdirektivets regel om "*safe harbour*", hvis tjenesten spiller en aktiv rolle i formidlingen af indhold fra sin platform. Dette er kun i vage vendinger beskrevet i betragtning 38 og fremgår slet ikke af ordlyden til art. 13. Derudover finder Musikforlæggerne det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at væsentlige dele af beskrivelsen af den nye regulering er gemt væk i de første to afsnit i betragtning 38, og ikke med ønskelig tydelighed fremgår direkte af artikelteksten.

De første to afsnit af betragtning 38 lyder således:

"I tilfælde hvor leverandører af informationssamfundstjenester [i det danske forslag mangler ordene "*lagrer og*", jf. den engelske version: "*store and provide access*"] giver offentligheden adgang til ophavsretligt beskyttede værker eller andre frembringelser uploadet af brugere, og derved går længere end blot at stille de fysiske faciliteter til rådighed og foretager en overføring til offentligheden, er de forpligtede til at indgå licensaftaler med rettighedshaverne, medmindre de er omfattet af ansvarsfritagelsen i artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv2000/31/EF34.

Ved anvendelsen af artikel 14 er det nødvendigt at fastslå, om tjenesteyderen spiller en aktiv rolle, f.eks. ved at optimere præsentationen af de uploadede værker eller andre frembringelser eller gøre reklame for [det danske udtryk "*gøre reklame for*" er snævrere end det engelske "*promoting*"] dem, uanset hvilke midler der anvendes dertil."

Vi finder dels, at det bør præciseres i selve ordlyden af art. 13, at når tjenesteyderen spiller en aktiv rolle i optimering af præsentationen eller promovning af det ophavsretligt beskyttede indhold, så er retsfølgen, at ansvarsfritagelsen i e-handelsdirektivets artikel 14 ikke finder anvendelse; dels at dette forhold, som indbefatter fortolkning af et andet direktiv, af hensyn til ordentlig information til EU-borgerne udtrykkeligt bør fremgå af nærværende direktivtekst og ikke alene være omtalt i præambelbetragtningerne.

Musikforlæggerne bakker i øvrigt op om Kodas høringssvar.

Venlig hilsen

Ole Dreyer

Formand for Musikforlæggerne i Danmark

ole@musikforlaeggerne.dk

(+45) 4017 2206